

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1100. Usque Ad Annum 1143

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1762

VD18 90117999

§. 20. Cistercium exemtum ab onere Decimarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66385](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-66385)

§. XX.

Sæcul. XII.
A.C. 1133.*Cistercium exemptum ab onere Decimari.**Petr. Clun. I.*
*ep. 18.**ep. 25. to. 3.*
Spicil. pag.

152.

Innocentius Papa, cum in Francia mensis circiter octodecim versatus fuisset, imperata pecuniæ pensione, unde sumtus ad profectionem suppeterent, viam, quæ in Italiam dicit, anno millesimo centesimo trigesimo secundo exorsus est. Cluniaci Festum Purificationis Dominæ nostræ celebranti redduntur epistolæ, quibus Guilielmus Patriarcha Hierosolymitanus obedientiam promittebat. Privilegia Cluniacensium, præsertim immunitatem loci & securitatem contra raptorum vim confirmavit, quod ex duabus Bullis, altera ad Petrum Abbatem directa,

tum Tom. III. Veterum Analectorum Cap. 35. ubi postquam illum ab Hoelio Episcopo Archidionum constitutum dixit, subdit: Et post decessum ipsius propter scientia & honestatis suæ meritum, communī Cleri plebisque assensu in ejus loco substitutus est. Vir utique moribus placidus, verbo & actione modestus. .... A.S. Bernardo commendatur Epist. centesima vigesima quarta, inscripta, Magno Sacerdoti & excelso in verbo Gloriæ Hildeberto Dei gratia Turense Archiepiscopo: Et Ecclesiæ columnam prædicat. &c.

Hist. Eccles. Tom. XVI.

Zz

secul. XII. Etia, & Viennæ secunda die Martii data,
A.C. 1133.

altera Valentiæ octava ejusdem mensis
 data, & ad omnes Episcopos directa, per-
 spicimus. Sed etiam Innocentius Papa
 S. Bernardo in prœmium obsequiorum,
 quibus tempore hujus Schismatis Eccle-
 siam sibi devinxerat, Privilegium, tam
 Domui ejus Clarævallensi quam toti Ci-
 sterciensium Ordini commune concessit,

Ab. Bern.
ep. 352.

in quo præter alia dicit: *Statuimus, ut
 de laboribus, quos vos & totius vestrae Con-
 gregationis Fratres propriis manibus &
 sumtibus colitis, & de animalibus vestris,
 a vobis Decimas expetere vel recipere ne-
 mo præsumat.* Hoc privilegium, Lugdo-
 ni decima septima Februarii anno millesimo
 centesimo trigesimo primo datum,
 postmodum inter Monachos Cistercien-
 ses aliquosque præsertim Cluniacenses ma-
 gni dissidii causa extitit.

Porro cum Abbatia Mirariensis, Mono-
 sterii Cisterciensis filia, in Diœcesi Lug-
 dunensi, anno millesimo centesimo trige-
 simo primo fundata fuisset, Monasterium
 Gigniacense, quod erat præcipuum Clu-
 niacensium membrum, Decimas petiit,
 & quia Cluniacenses vehementius in-
 stabant, Innocentius Papa comminatus
 est, se Ecclesiam Gigniacensem Inter-
 dicto puniturum, nisi intra dies qua-
 draginta ab incepto desisterent, literis
 ob hanc causam ad Abbatem Cluniacen-

sem

sem datis. Is in Responso queritur, hanc Sæcul. XII.
Papæ dispensationem veteri consuetudi- A.C. 1133.
ni esse adversam & suo Ordini maxime
noxiam. Nos vero, inquit, non solum mo- Lib. I. ep. 33.
nachis & Canonicis, sed etiam Parochis &
secularibus Dynastis decimas damus, cur
ergo eas vicissim ab aliis non recipiamus?
Ego quoque in quibusdam locis Fratribus
Cisterciensibus decimas dedi, sed, Deo qui-
dem sunt Laudes, eorum aliorumque Reli-
giosorum ubique terrarum in circuitu adeo
multiplicatae sunt domus, ut si omnibus de-
cimas indulgeamus, decimum quemque Fra-
trum nostrorum dimittendum & ex qui-
busdam etiam monasteriis loco cedendum
esse non dubitem. Rogamus te igitur, ne
veteres filios tuos a novellis expelli patia-
ris. Aut si Ecclesia nostra suis juribus
privetur, me quoque habere non poterit.

Longe prolixior, & acriore stilo con- I. ep. 34.
cepta est epistola ejusdem Petri ad Can-
cellarium Haimericum data. In eo com-
memorat Monasterii Cluniacensis Digni-
tatem, & singularem Tutelam, qua illud
Sacra Sedes ab exordio fundationis suæ
fovisset, tum subdit: Inauditum omnino
est, quod Papa, non dicam clarissimam Ec-
clesiam, sed vel vilem mulierculam, solo
suo arbitrio, causa non cognita, jure suo
spoliaverit. Qua lege permisum est, Bo-
na sua bis auferre, & aliis tradere, illis,
quibus proprietas competit, non consen-
tentia-

Z z 2 tientia-

Sæcul. XII. tientibus? Si Cistercienses nova quædam
A.C. 1133. acceperunt privilegia, nos plura habemus
 & antiquiora, & ab eadem auctoritate
 profecta. At dicunt aliqui: Cisterciens
 es pauperes sunt, & vos divites. Sed at
 tendant, quid dicat Salomon: ubi multa
 divitiæ, multi & qui comedunt eas. Re
 quirite prius & conferte Cluniacensium
 & Cisterciensium census cum expensis, &
 sic demum quinam ditiores sint judicare.
 Esto autem, pauperes sint, eleemosynas in
 digeant, an exinde sequitur, quod ipsis res
 alienas rapere liceat? Dedi quasdam deci
 mas Cisterciensibus, quando eas ex chari
 tatis Christianæ officio petentibus conce
 dendas esse existimavi, hodie vero eas vi
 novi auferre moluntur. Et deinde de
 Papa loquens ait: Deinceps Innocentii Pa
 pæ inimici insultabunt nobis, ut jam cap
 runt, Ecce, Cluniacenses habete Papam ut
 strum, quem vobis, spredo monacho vestro,
 elegistis. Talem spem talis digne sequi
 tur merces. Hic monachus spretus est
 Petrus Leonis Antipapa, olim professus
 Cluniacensis.

op. 35. His epistolis aliam adjecit idem Pe
 trus Cluniacensis ad Patres Cisterciæ in
 Capitulo congregatos. In primis pra
 mittit, se eos Beneficiis, quoad in se fuit,
 & amore prosecutum, & in eis venera
 tum fuisse novæ Institutionis fervorem.
 Tum ad illa, quæ ip[s]u objiciebant, re
 spondet:

spondet: *Æquum non est, dicitis, ut ex-Sæcul. XII.*
teri decimas laborum nostrorum auferant. A.C. 1133.
At mos servandus est, quem a Patribus
nostris accepimus. Nam non solum Laici
Decimas, sed etiam Ecclesiæ Ecclesiis, Mo-
nasteria Monasteriis, & non solum de la-
bore agricultorum sed etiam de suo pendunt.
Majorem jacturam facietis, si bonam fa-
mam amiseritis, quam si quæstum exi-
guum rejicitis. Totus orbis amorem pau-
pertatis in vobis admirabatur & laudabat,
exinde autem avaritiam vestram arguet.
Præstaret vobis pauperes esse, quam scan-
dalum creare & charitatem lædere. Hæ
epistolæ finem optatum non sunt sortitæ;
sed litem singularem Gigniacensium, &
jurgia de decimis ad universum Ordinem
pertinentia magis magisque accensa tri-
stes effectus secuti sunt. (*)

v. Bern. ep.
283.
vid. Mabil.
præf. in S.
Bern. n. 48.

Z z 3

§.XXI.

(*) De his Epistolis Petri Cluniacensis in
 Tom. VI. Annal. Benedictin. legimus pag. 195.
 Verum non minus probabilia & ad Juris apii es-
 forsan validiora reponebat Petrus Abbas. Tum
 ex epistola ad Haimericum excerpitur illud:
Quandoque ditior est pauper in tugurio quam
Rex in solio; quia ille si satur est, jam nullius
eget, iste dum multis millibus providere non pot-
est, mendicat . . . . Nam ut quod verum sentio
dicam: tale inde scandalum præparatur, quo
nostro quidem tempore incipere, sed nostra nun-
quam